

Krvácení drobné/masivní

Drobné krváčení první pomoc

TIP: doporučujeme **nosit s sebou vždy rukavice** např. v plastovém obalu od Kinder vajíčka – nikdy nevíte, kdy by se Vám mohly hodit 😊

1. pokud je to možné, **vždy si nejprve nasadíte rukavice** (nebo jinou ochrannou pomůcku)
2. opláchněte ránu pod tekoucí **vodou** a umyjte ji od nečistot
3. po oschnutí **dezinfikujte** okolí rány
4. použijte **náplast** nebo **jednoduchý obvaz (obvaz s polštářkem)**

TIP: nepálivá dezinfekce (nastříkejte ji na nekrvávající okolí rány):

- Neocide spray – od narození
- Octenisept kožní sprej – od narození
- Dettol 0,2 % sprej – od 1 roku
- Asept sprej – od 3 let

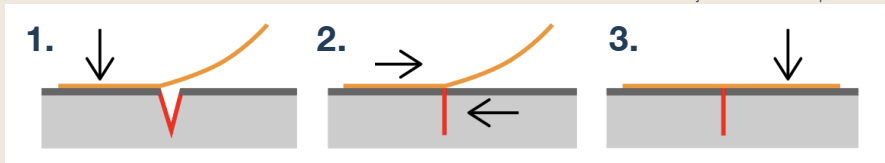
Zdroj obrázků: www.benu.cz

Zdroj obrázků: www.magistra.cz

Kdy je potřeba šít rány

- pokud je rána hluboká, široká, většího rozsahu, nebo je v oblasti kloubů (kde je kůže opakovaně natahována), je většinou nutné ránu zašít – na nic nečekejte a jedte hned ideálně na nejbližší **dětskou chirurgii**
- pokud si nejste jistí, je vždy lepší vyhledat lékaře a zranění s ním zkonzultovat
- můžete zkusit použít **náplastový stehy** (steri-stripy), podmínkou pro použití je zástava krvácení

Zdroj obrázku: www.pralek.cz

1. přiložte náplast k jednomu okraji rány
2. kůži přitáhněte do potřebné polohy
3. poté zafixujte druhý okraj náplasti

Zdroj obrázků: www.drmax.cz, www.benu.cz

Masivní krvácení první pomoc

1. **vyhodnoťte situaci kolem sebe – nehrozí Vám nebezpečí?**
2. **nasadíte si rukavice** (nebo jinou ochrannou pomůcku)
3. **raněného položte nebo posadíte**
4. **krvácení zastavte pomocí prstů v ráně** (vytvoříte tak tlak na ránu)
 - pokuste se vašimi prsty (případně celou rukou) stisknout krvácející cévu přímo v ráně
 - pokud je dítě starší a zvládne to, může použít své prsty
 - ránu držte a nepovolujte až do příjezdu ZZS
5. **přivolejte pomoc**
 - volejte **zdravotnickou záchranou službu (ZZS)** ☎ **155**/použijte aplikaci **Záchranka**

Pamatujte:

- pokud je **zachránce sám** - nejprve se snaží zastavit krvácení a až poté volá ZZS
- pokud je **zachránců více** - jeden zastavuje krvácení a druhý volá ZZS

Masivní krvácení první pomoc

Nezapomeňte: masivní krvácení má při ošetření (první pomoci) **vždy přednost** před bezvědomím

6. tlakový obvaz

- pokud prsty v ráně krvácení nezastaví, nebo musíte od zraněného odejít (např. k dalšímu zraněnému, otevřít dveře ZZS, ...) použijte **tlakový obvaz**
- tlakový obvaz můžete **vyrobiť ze 2 obvazů** – první smotaný obvaz pevně přiložte přímo na krvácející ránu a druhý namotejte pevně přes ten první – vytvoří se tak **tlak** na krvácející ránu (krev tak nepoteče stranou), ideálně by takto vytvořený obvaz neměl dít škrtit
- pokud by krev i přes tyto 2 obvazy stále protékala, **nesundávejte je** a dejte přes tyto 2 ještě obvaz třetí
- pokud se jedná o hlubokou ránu - první obvaz začnete strkat přímo do krvácející rány, tak aby se celá tím obvazem vyplnila (udělá se v ráně tlak), poté na ránu tlačte
- pokud nemáte obvazy, improvizovaně můžete použít např. ručník, kus oblečení, který smotáte do válečku a pevně přiložíte

7. počkejte s dítětem do příjezdu ZZS

- zajistěte, aby dítě bylo v **teple** (použít můžete např. i termofólii, kterou naleznete v autolékárničce, deku, ...)
- kontrolujte stav vědomí dítěte

8. pokud dítě upadne do bezvědomí, zahajte kardiopulmonální resuscitaci (KPR)

TIP: kromě 2 a více obvazů můžete jako první vrstvu použít i **hotový sterilní obvaz z obinadla a pevně připevněného savého polštářku**

Na co si dát pozor

1. zaškrcovadlo – použijte jen v krajních případech

- použití zaškrcovadla patří do rukou proškoleným záchráncům - se zaškrcovadlem se musí umět dobře manipulovat, aby nedošlo k poranění cév a nervů
- zaškrcovadlo by mělo být pružné a široké alespoň 2,5 cm (u dospělých 5 cm)
- použijte celou šířku zaškrcovadla a umístěte ho přes jednu vrstvu oblečení (ideálně ne na holou kůži) - přikládá se v celé své šířce na **střed paže** nebo **střed stehna** (nepřikládejte ho na klouby nebo do jejich okolí)
 - při poranění horních končetin mezi loket a rameno do střední části paže
 - při poranění dolních končetin zhruba do středu stehna

Zdroj obrázku: www.medplus.cz

Tento typ zaškrcovadla můžete použít u **malých dětí**.

Zdroj obrázku: www.argomed.sk

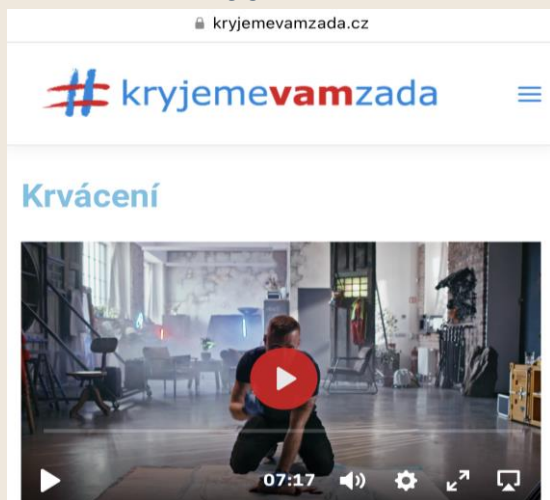

U **větších dětí** můžete použít gumové škrtidlo, které se používá u dospělých. První 2 - 3 otáčky zaškrcovadla velmi pevně utahujte (i přes bolest) a zbytek poté jen pevně domotávejte.

Na co si dát pozor

1. zaškrcovadlo – použijte jen v krajních případech

- pokud zaškrcovadlo použijete, zaznamenejte si čas, kdy jste ho nasadili, volejte **zdravotnickou záchranou službu (ZZS)** ☎ **155**/použijte **aplikaci Záchranka** a do příjezdu ZZS zaškrcovadlo **nepovolujte**
- z těchto důvodů ho laikům doporučujeme použít v těchto situacích:
 - **amputace končetiny**
 - **masivní krvácení z končetiny, kdy jste již vyčerpali všechny výše zmíněné postupy** - tlak na ránu prsty, vytvoření dobře utaženého tlakového obvazu, kterému jste přidali alespoň 3 vrstvy a rána stále krvácí

TIP: pokud by Vás první pomoc zajímala více, doporučujeme se podívat např. na tyto webové stránky, kde naleznete i plno užitečných **textů** a můžete si zaplatit **kurz první pomoci** (online/prezenčně)

www.kryjemevamzada.cz

www.prvnipomoczive.cz

www.propom.cz

Na co si dát pozor

2. zabodnutý předmět v ráně

- **NIKDY z krvácející rány cizí těleso nevytahujte**
- těleso může zastavovat krvácení (působí jako zátka) a při jeho vytažení by došlo k opětovnému život ohrožujícímu krvácení
- při jeho vytažení můžete porušit další cévy a zhoršit tak krvácení
- pokud má dítě cizí těleso v ráně, můžete se pokusit o jeho fixaci v ráně proti pohybu (např. pomocí obvazů)
- **s předmětem v ráně nijak nepohybujte**
- pokud kolem předmětu nevidíte masivní krvácení:
 - dítě položte nebo posadte a dávejte pozor, aby si cizí předmět z rány nevytáhlo
 - nasadte si rukavice
 - volejte **zdravotnickou záchranou službu (ZZS)** ☎ **155**/použijte **aplikaci Záchranka**
 - rozstříhejte oděv v okolí předmětu a ránu co nejsterilněji překryjte – obvazy z lékárníčky, gázové čtverce – dejte je kolem vyčnívajícího předmětu – tím se předmět v ráně zafixuje proti možnému pohybu
- pokud by rána kolem předmětu masivně krvácela:
 - dítě položte nebo posadte a dávejte pozor, aby si cizí předmět z rány nevytáhlo
 - nasadte si rukavice
 - volejte **zdravotnickou záchranou službu (ZZS)** ☎ **155**/použijte **aplikaci Záchranka**
 - rozstříhejte oděv v okolí předmětu a ránu co nejsterilněji překryjte – obvazy z lékárníčky, gázové čtverce – dejte je kolem vyčnívajícího předmětu – tím se předmět v ráně zafixuje proti možnému pohybu a **tlačte na něj svými prsty**

Na co si dát pozor

3. hledání tlakových bodů = ztráta drahocenného času

- pro první pomoc zástavy masivního krvácení **není potřeba tlakové body hledat**. Jejich hledáním byste ztratili drahocenný čas a dítě by mohlo vykrváčet.

4. proč nesundávat vrstvy z tlakového obvazu

- rána by začala znovu krváčet a dítě tak ztratí větší množství krve
- pokud nestačí více vrstev tlakového obvazu a rána stále prosakuje – použijte škrtidlo

Pár slov na úvod

- **kolik krve mají děti:**
 - dítě má asi 80 – 85 ml krve/kg
- **proč bych měl použít rukavice při manipulaci s cizí krví** (pokud nemáte rukavice, tak použijte např. igelitové pytlíky, kondomy, ...):
 - krev je infekční materiál - neměli bychom se jí dotýkat holýma rukama
 - infekce – žloutenka, HIV
- Co najdu naoř v autolékárničce – obvazy termofólie
- Proč kontrolovat očkování proti tetanu?
- Obrazek tepen

Pamatujte, že pro poskytnutí první pomoci, nepotřebujete rozlišit, zda se jedná o tepenné nebo žilní krvácení! Zde platí pouze dělení na drobné a masivní (silné) krvácení.

TIP: doporučujeme nosit s sebou vždy rukavice např. v plastovém obalu od Kinder vajíčka – nikdy nevíte, kdy by se Vám mohly hodit